

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniæ Agrippinæ

§. 2. Speciatim Trium-Virorum nostrorum, & Macarii in primis in
Scholasticos odii specimina aliquot ex eorum Libris adducuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

ET INFELIX CONCORDIA. 83

codem ordine omnes Bajo-Jansenistarum fraudes detegere voluerit, mutare quidem præter nomina necesse habeat nihil. Unde id fiat & quo demum fato, invidiosum fortasse sit scribere, & manifestius est, quam ut dicatur: nunc quod agimus videamus.

§. 2.

SPECIATIM TRIVM-VIRORVM
nostrorum & Macarii in primis in Scholasticos odii specimina aliquot ex eorum Libris adducuntur.

AViro eximio sumamus initium; nam quid ipse, aut in sua illa præclara Methodo, aut in Thesibus suis prætermittit, quod ad Scholasticorum, Casuistarum, Probabilistarum &c. invidiam facere possit? Imo non alia profecto de causa 65. Propositiones longioribus Thesibus expendere creditur, quam ut amplum sibi aperiat campum, quo latius & spatioius per omnes Casuistarum libros effuso impetu vagetur; & in methodo quidem nil nisi sacrilegia & sacrilegos adversariæ partis Confessarios sonat; in Thesibus calamitates Theologiæ omnes Scholasticis & Probabilistis acceptas passim refert; & cogitaveram hic selecta quædam ex pluribus specimina in medium proferre; sed audio id alium meditari, nec jejunam adeo

L 2

hoc

hoc in genere materiam mihi reliqui duo relinquunt, ut alienam messem velim præcidere, si quis interim curiosior moram non ferat, adeat Apologiam D. Du Bois adversus Racematores, inveniet illic seriem integrum in unum D. Nicolaum congestam, & ex unius portione de reliquis simul omnibus prudentem faciat conjecturam. Quid autem P. Gabriëlis? num ille in Casuistas modestior? imo multo etiam acerbior; & in priori quidem meo libello paratum eum vidimus suppositâ Casuistarum probabilitate probabiliter sustinere hanc suę Theseos antithesin: *quod lubet, licet*, ut adeo tu scelera nec tam immania, nec tam execranda excogitare possis, quæ ipse licita esse probabiliter non sustineat: nec mirum; nam quam veri speciem Adversariorum probabilitas apud eum scepticum non dico habeat, sed habere possit, qui ideis suis Cartesianis eo dementiæ prolapsus est, ut primum & ipso lumine naturæ certissimum principium *idem non potest simul esse & non esse* in dubium revocarit; porro ne singula ejus convicia sigillatim prosequar, facit insignior illa, & prorsus palmaris contumelia, quæ reliquas in se omnes una complectitur, qui enim communem Casuistarum, Scholasticorumque doctrinam *moralement vocavit... diabolicam*, quam denique injuriæ speciem præteriisse putandus est? atque hic opportunè occurrit Joannis Wicleffi articulus 29. in Concilio Constantiensi damnatus, in quo de Theologicis Catholicorum Universitatibus & Facultatibus ita pronunciat:

nunciat : *tantum prosunt Ecclesiæ, sicut diabolus.* Superi ! quod hoc hominum genus est, quibuscum ago ? quorum ego verba legere non possim , nisi Hæreticorum meminerim.

Finem convictionum putas Casuistarum moralem dixisse DIABOLICAM, ipsosque adeo Scholasticos non obscurè cum Wicleffo DIABOLIS contulisse : nam quid dici possit amplius , aut quo injuriosius Adversariorum doctrina , quam ad ima barathra relegari ? invenit tamen D. Macarius , quo Patrem Gabriëlis non modo æquet , sed supereret etiam ; ea enim est viri in salutandis Adversariis humanitas , & modestia , ut in calumniando nec superiorem ferre velit , nec parem : id autem ut faciat , quem sibi alii contumeliarum finem statuere , ac terminum , Macario gradus est : DIABOLOS fecit Gabriëlis , Macarius PLUSQUAM DIABOLOS . Exhortuisti Lector ? & meritò ; quis enim id exspectet ab eo , qui libello integro , ut vidimus , de proximi dilectione tam sanctè differit . At mihi scilicet suspecta odii sit ista caritas , quæ tantum in proximum bilis & tantum fellis coquit . Et ne imprudenti , nec satis sibi attendenti semel id aut leviter excidisse putas , integro id paragrapho , corraso undeque rationum fuco & colore , disputat , & contentiosè pugnat Adversarios ipsis DIABOLIS pejores esse ; obsecro enim quid aliud agit in Dissertatione Theologica pro autoritate S. Augustini §. 18. ubi hanc sibi ineptam quæstionem proponit : *An Probabilistæ non plus sibi attribuant , quam sibi attribuunt Pon-*

tifex ,

tifex, Ecclesia, ac Deus? quam injuriosa non erit responsio,
ubi ipsa quæstio tam est invidiosa; verumtamen in dubium
revocabit; minimè vero; at aliquâ saltem distinctione tam
acerbam quæstionem mollet homo religiosus & leniet?
ne illud quidem: nam id qui exspectas, Macarii cari-
tatem non nosti. Quid ergo ait? nudè ac rotundè *respondeo*,
inquit, AFFIRMATIVE: & cum is id respondeat, qui acer-
rimus probabilitatis hostis nihil asseri à se vult, nisi quod
morali certitudine compertum habeat, debes hanc etiam
responcionem, Lector, tamquam moraliter certam ad-
mittere *plus sibi probabilitas attribuere*, quam sibi attri-
buunt Pontifex, Ecclesia, ac Deus; sat in vigilabas,
Macari, cum hæc scribebas? qui non intelligebas hoc
uno te Adversarios & hæreticos facere, quod manifestum
est? nam quis demum tibi hæreticus sit, si is Catholicus
est, qui se Pontifices supra & Ecclesiam sacrilegè evexerit;
& plusquam diabolos, quod non obscurum est scrip-
turas scientibus: similem Altissimo non esse, sed esse velle
usque adeo est diabolum esse, ut, qui ante non fuerit,
diabolum faciat: quid erit igitur non similem esse Al-
tissimo, aut esse velle, sed re ipsa Deo superiorem se
statuisse, & hæc monstra & sacrilegiorum portenta (Pro-
babilistas loquor) in ipsa Urbe Romana Pontifices susti-
nuerint, Ecclesia passa sit, & qui sui similitudinem
impiè affectantes perdidit Angelos, & ultricibus flam-
mis æternum cruciandos addixit, non novum probabi-
listis orcum & infernum condiderit?

Vis plura biliosæ caritatis mellita ejusmodi blandimenta? habe tibi sub unum aspectum aliqua : vix ulla adversario- rum Theologia fundamenta petit ex limpidissimis fontibus S. Scripturæ & traditionis. Quid ergo ? omnia juxta Philo- sophiæ ac ratiocinationis normam ac subtilitatem trutinant, & de Christiana Theologia faciunt Theologiam naturalem, seu Philosophiam ex peripateticis Aristotelis Principiis, saepius autoritatem Aristotelis , quam SS. Ambrosii, Hieronymi, Augustini , aut alterius S. Patris allegantes, ne dicam magis aestimantes, saltem suam aliqualiter plau- sibilem rationem SS. Patrum sententiae preferentes: urbanos me-herculè humanitatis flosculos ! sed patrissat hīc nempe Macarius, sequiturque Patrem (Jansenium) & passibus æquis : ille enim haud multum dissimili phrasí tomo 2. lib. Proëmiali cap. 8. Scholasticæ Theologiæ argumenta per ludibrium vocat depuratas Aristotelicæ Metaphysicæ eli- quationes: item lib. de gratia primi hominis, Philosophicas tri- cas & ineptias è Classibus Dialeticorum petitas. Pergit Ma- carius: verē bubones & noctuæ sunt recentiores Scholastici re- spectu aquilarum illarum Ambrosii , Augustini, Hieronymi &c. ô politulam, & elegantulam comparationem ! Antiquis Ecclesiæ Patribus Scholasticos vult postpositos, nec bellulè satis id se facere posse putat , nisi nominibus tam dulciculis noctuas eos & bubones appellat: ut adeo mirari jam amplius non debeamus communī eos ludibrio ab Hæreticis pariter, & Bajo-Jansenianis petulanter ita impeti , quando hoc ipsum

ipsum feralium istarum avium fatum est. Quid porro
mellis stillat præterea modestus hominis calamus? vix
datur lex aliqua, quæ non ferè inutilis redditur Scholasti-
corum illorum *Glossis* patrissabat paulo ante, hic fratriSSat:
id ipsum habet P. Gabriëlis in Auctario suo secundo, ubi
inter alia Scholasticorum moralem ait per probabilitates
legem Dei declinare studiosè niti, & multas divinæ legis
laciñias præcidere: imo, quod toto Auctario pluribus agit
P. Gabriëlis, in lata ad perditionem via per laxiorem
Adversariorum doctrinam quam plurimos foveri, bre-
viter ità Macarius colligit, ut se planè fratrem probet: miser-
rum hunc Theologiæ moralis statum viri pii & docti (hoc
est Bajo-Janseniani) deplorant videntes quod per illum via
plana sternatur ad æternum præcipitum. Sed bene habet,
quos noctuas ante, quos bubones fecerat, honestiori
Metamorphosi repente facti sunt grues: non multum, inquit,
me movet sola Scholasticorum autoritas, quorum plurimi
ut grues se mutuo sequuntur non discussa veritate. Hic,
quod scias Lector, non vult inter grues ejusmodi Macarius
numerari; neminem ipse sequitur; tantum dictatis alienis
liberaliter utitur; ità enim de se ipse eo ipso in loco fatetur
multum debo Ex. D. Francisco van Vianen S. Theologiæ
Lovanii Doctori, Viro moribus gravi, doctrina famoso; &
Eximio Patri Farvaques Ordinis S. Augustini S. Theologiæ
ibidem Doctori ..... quorum Dictatis Theologicis liberaliter
usus fui; & ante dixerat libenter enim fateor me vel nihil,
vel

ET INFELIX CONCORDIA. 89

vel saltem parum ex omnibus dicendis ex me habere, sed pleraque ex aliis deduxisse. Quid? hoc non est gruis in morem grues sequi? minimè inquit, nam hoc in Casuistis reprehendo; ego autem alienis tantum liberaliter utor. Hæc risum merentur, istud verò indignationem, scho-
lasticorum placita quisquilias, nugas, ac paleas vocat,
atque utinam in his paleis resideret Macarianus ille aut odii
aut amoris ignis! sed nigriores ille in flammis abit, & similes
inquit, pestiferi errores & pericolosissima venena in phar-
macopæa Scholasticorum varia venduntur eo periculosiora,
quo sub pulchriori cortice conteguntur: uti enim Pharmacopœia
pillulas amaras solent exterius deaurare, vel aliqua
amabili dulcedine, aut odore delinire, ne alias horrorem
ægrotis causent, & sic ejiciantur, sic & Scholastici pesti-
feros errores solent deaurare, & delinire dulcedine; reliqua
uno saltu transfilio ne diutius in his sordibus hæream. Nunc
tuam fidem, Lector benevole, appello, non hæc me putas
ex variis, iisque pluribus Macarii libris in unum undique
corrasisse tot tamque aculeata in Scholasticos scommata?
atqui ex una ad lectorem præfatione descripsi omnia: sic
Tyrocinium suum Tyro Professor auspicatur, ut planè ve-
rum sit illud Poëtæ: *juvenile vitium est regere non posse impe-
tum.* Tu interim tacitè numerum si potes, ini, & ex hac una
præfatione fac quam amplum consectarium & videbis qua-
lem calumniarum cumulum libri omnes simul confiant:
quamquam decumanum in Scholasticos fluctum interru-

M perit

90 TRIUM-VIRORUM VANA

perit mors ; minabatur nobis in examine Pentalogi pag. 515.
tract. de probabil. & brevi lucem inquit videbit si sanitas per-
mittat. Sed nec illa , nec mors , aut potius Deus permisere:
gratulor Casuistis : qui enim obiter à Macario alia agente
tam graviter vapularunt , quam ad interiora usque viscera
excoriarentur dum in eos data operâ impetum ficeret.
Cæterum cuius flagellantem manum sensisti , ejus frontem
miramini non hæc (probra , dictoria , convicia &c.) dixi
ex contemptu & vilipensione Casuistarum. Superi ! quid
erit contemnere , quid vilipendere , si hoc revereri est ?
imò eo impudentia venit , ut dum pleno ore bilem expuit
eodem ore caritatem balbutiat : *utinam hæc (charitas)*
Theologorum animis ingeneraretur ! exularent planè è Theo-
logorum libris illa scommata , quibus se mutuo cum charitatis
detrimento , aliorumque maximè hæreticorum scandalo im-
petunt.... hæccine est Christianorum charitas ad invicem ? mihi
semper exosi fuerunt ejusmodi homines unde & à similibus
censuris exacerbantibus abstineo. Stipites ergo nos aut fungos
credis ? nam quid apertè ludificare est si hoc non est ?
corda perfodis , & vulnerare te negas. Me-herculè quis hæc
Macariana universa vel ipsosmet inter gentiles non sumet
ut vesana ludibria , inter sanæ mentis Philosophos ut im-
plicantia deliria , & inter vere Christianos , ut impia di-
cteria ut sophisticos cavillos ac ut petulantia scommata.
Nunc ad alia :

§. 3. RI-

